

KIJK EENS AAN!

HÉ, IS DAT MICK JAGGER, AAN DE LIPFILLER? EN ZIT DE QUEEN TE KIJK OP HAAR TOILET?! NEE, DAT LIJKT MAAR ZO, WANT DE BEROEMDHEDEN OP DE FOTO'S VAN ALISON JACKSON ZIJN HUN DUBBELGANGERS. MAAR WIJ ZIEN WEL WAT WE WILLEN ZIEN...

© ALISON JACKSON, INTERVIEW: SARA MOUSLY - BEWERKING: INGE TAUCHER.

Alison Jackson werd in 1999 in één klap beroemd met een vertederende zwart-witfoto van **Lady Di**, minnaar **Dodi** en hun mulatbaby. Zorgvuldig in scène gezet met dubbelgangers uiteraard, in de stijl van Windsor-huisfotograaf **Lord Snowdon**. Jackson zette iedereen heel even op het verkeerde been. En joeg daarmee de goegemeente in het harnas. Doorgaans krijgt ze trouwens meer boze reacties van gewone mensen dan van de celebrities zelf. "Het interesseert me ook niet wat zij erover denken", zegt Jackson. Wij vinden vooral de reactie van **Posh Spice** veelbetekenend. Toen die 'zichzelf' op een van Jacksons composities zag, zei ze dat ze zich niet kon herinneren ooit voor die foto te hebben geposeerd.

CAMILLA ALS KROEGTIJGER, BUSH ALS COWBOY

Jacksons foto's zijn op het eerste gezicht gewoon grappig en ontwapenend. Soms intiem, tot behoorlijk gênant. Soms wordt ze goedkope sensatie en immorele trekjes verweten. Een masturberende **Marilyn Monroe**. **George Bush** die zijn geweer richt op **Hillary Clinton** en **Michael Moore**. Jackson ziet er geen graten in om een compositie te maken van een stomdronken nep-**Camilla Parker-Bowles** die als een echte kroegtijger wijdbeens op een stoel zit terwijl haar jurk naar beneden glijdt. Puur entertainment? Ondeugend voyeurisme? **Alison Jackson**: "Natuurlijk hou ik ook van dat voyeuristische gluren. Het prikkelt en verleidt je. En Camilla is nu

eenmaal een fuifbeest. Volgens mij heeft ze echt een alcoholprobleem. Toch gaat het er mij niet om iets of iemand belachelijk te maken. Eigenlijk wil ik mensen doen nadenken over roem, bekendheid en de celebrity-cultuur."

RODELS WORDEN 'ECHTE' BEELDEN

Dat doet ze dus met minutieus geënceneerde foto's. Alison Jackson vertrekt van het imago en de roddels rond een bepaalde beroemdheid, en bedenkt wat er nog allemaal in zijn of haar leven zou kunnen plaatsvinden, achter gesloten deuren. Hoe zou **Paris Hilton** zich wassen in haar gevangenis-cel? Hoe is **Vladimir Poetin** in bed? En zou **Madonna** zelf de luiers van adoptiebaby David Banda verversen? Jackson beeldt naar eigen zeggen gewoon uit waar we allemaal wel eens over speculeren. Ze tovert roddels om tot tastbare beelden, met veel oog voor detail. Ze kiest haar lookalikes zorgvuldig uit en zet alles zo perfectionistisch in scène dat het lijkt alsof zij de celebrity in een bepaalde situatie heeft betrapt. Jackson trekt die lijn consequent door, want ze gebruikt zelfs de korrelige fotografie van paparazzo-beelden.

"Ik denk dat mensen wel houden van dat intieme aspect en dat gemene trekje in mijn foto's. Toch vind ik niet dat ik inbreuk op hun privacy pleeg. Ik portretteer gewoon wat we allemaal al weten of denken te weten", zegt Jackson. "Toch wil ik dat mensen ook die andere dimensie zien, dat ze beseffen →

dat beelden de macht hebben om je te verleiden zodat je iets gaat geloven. Niet ik, maar het medium fotografie neemt je bij de neus. We willen zo graag geloven dat een foto de werkelijkheid vangt. Maar die werkelijkheid ensceueer ik in de studio, met dubbelgangers. Een gelijkenis wordt zo werkelijkheid, een fantasie wordt geloofwaardig. Mensen geloven graag verzinsels." Alison Jackson speelt met de codes en conventies van haar medium om de grijze zone tussen realiteit en fantasie te verkennen. Wat is dan de waarheid?

"Mijn werk voelt zo ongepast aan omdat wij, als publiek, zelf zo onfatsoenlijk zijn", vindt Alison Jackson. "Wij zijn onverzadigbaar in ons voyeurisme, op het pornografische af. We denken dat we de privélevens van celebrities bezitten en krijgen er maar niet genoeg van. Maar eigenlijk mogen we alleen maar passief toekijken. Dat terrein verken ik. Het intrigeert me hoe wij bekende mensen tot idolen verheffen, hoe mythes en iconen ontstaan en groeien, hoe we van celebrities de halfgoden maken waar we zo'n behoefte aan hebben. Terwijl we die beroemdheden alleen maar kennen door de media. Eigenlijk zijn zij een uitvinding van de fotografie. Ik heb zelf niets met bekende mensen, wel met onze voyeuristische celebrity-cultuur en de personages die ze creëert. Dat wil ik op de korrel nemen."

De fotografe: "Het gaat er mij niet om iemand belachelijk te maken, maar mensen te laten nadenken over de celebrity-cultuur"

GOD SAVE OUR GRACIOUS QUEEN

Eén uitzondering maakt Alison Jackson wel. Ze heeft verbaasd veel bewondering voor de Britse Queen: "Ze werkt hard en doet haar job uitstekend. Doelgericht en gedisciplineerd. Ze is een rustige, voornamelijk vrouw. Daar hou ik wel van. In mijn hoofd leidt ze een heel normaal leven, waarschijnlijk geeft ze zelf haar honden te eten. Ik hou ook van het idee dat ze misschien zelf wel haar warmwaterkruik vult. Een Engels gezegde beweert dat je je de Queen niet op het toilet kunt voorstellen. Ik beweer dat je dit wel kunt. Door die foto te tonen. Dat is de macht van het beeld."

Schrijver **Will Self**, die een essay schreef voor Alison Jacksons boek *Confidential* stelt dat Jacksons foto's ons dwingen te beseffen dat de celebritygoden precies hetzelfde 'pluimvee' zijn als wijzelf. Met dezelfde neuroses, kwaaltjes en verlangens. Waarom vinden we het idee van een vorst op de wc zo verwarrend? Omdat het beeld ons confronteert met de alledaagse realiteit waar we zo graag aan ontsnappen door in glanzende of matte illusies te verdwijnen, stelt Self. Alison Jackson spot niet met celebrities, maar eigenlijk lacht ze ons uit, vindt een andere essayist. ■

WANNA SEE (OR BE) A LOOKALIKE?

- Confidential, Alison Jackson. Uitg. Taschen, ISBN 978-3-8228-4638-4. Info: www.librero.nl
- Overigens is Alison Jackson voortdurend op zoek naar lookalikes. Op dit moment zoekt ze dringend dubbelgangers van de nieuwe Britse premier **Gordon Brown**, van topkok **Gordon Ramsay** en ondeugende zangeres **Lily Allen**. Als je je geroepen voelt... www.alisonjackson.com

